

47. joon. Kast-tõmbikud linnasüdames.
Maisons-types du centre de la ville: grandes maisons à toit bas à quatre (1) et à deux (2) vans de comble.

Leepkelp- (1) ja leepviil- (2) katusega sirukid-kastmajad Laial uulil.



48. joon. Püstjas nurgik Toomitaguses. Riigikohtu hoone.
Maison haute de la Cours Suprême dans l'Aialinn (Ville-Jardins).

Viilkatusega ning vähe uljuva ristuljeülikuga nurgik Aia uuli ääres, mis uulirindel mainib püstjat sirukit.

halle, rohelisi ja punaseid katuseid, aga üldiselt jäävad need tumedate varju. Alles linnaservil — idas asuvas kasarmlas, lõunas levivas Taga-Karlovas ning edelas laialduva Tammelinna uuslaiendi alal — omandavad nad jälle tähtsa osa katuste värvikontserdis.

Võrreldes linnapildis elamute kere- ja katusevärve (vt. eelmised kaks planigrammi) selgub, et valdava majakerega kaasub üldiselt tume (must) katus, kuna valevail on lagipead punavad või kirevad (roheline!). Tahame aga värve vormega siduda, siis päristab seda peale otsese linnavaatluse elamuvormide plaani võrdlus äsjamainitud planigrammega. Linnasüdame, Toomi ja Toomitaguse keeruka põhijoonisega elamud — kurmikud, nurgikud, kärgikud, servikud, püstjad sirukid, osalt ka uljikud — omavad valdavalt valevat keret ja punavat — vahel harva ka rohelist või musta — katust. Tõmpruudikuil ja -sirukeil kui ka enamikul lambikuil valitseb aga koldav kere ning must katus. Kelp- ja murdkatusega lampsirukid on vaid kindlad erandid, mis ühendavad koldava kerega tumepruuni või punavat katust. Jässikud ja osa lamp- ning tõmpruudikuid on värvimata.

Kujutelles vastselgitatud värvialu ja arvestades, et aiastus-isokroomid on samal ajal ka rohelise värvi isokroomid, aistime parimini linna värvimosaiiki, millele valevhallid uuliteed ruudulise ja püstkülikulise mustri koovad [1]).

1) Muidugi on linna talvepilt teissugune. Taimestiku viherduse taandumine ja katuseid ning teid vallutav lumivaip loovad sootuks teise värvimosaiigi, — ent sellest teisal (vt. ptk. linna kohalikud toimingud).

Tartu, lk. 238